

Infopolitic: Presedintele Basescu – numar record de schimbari in Justitie!

Fundatia Multimedia
pentru Democratie
Locala
Bucuresti

Fundatia Multimedia reia traditia studiilor in care analizeaza actele guvernarii. In acest studiu, verificam evolutia unor date prezentate public, prima data, de fundatia noastra, cu privire la modul in care a emis decrete presedintele in functie. Si acum constatam cat de mult a transformat Traian Basescu functia prezidentiala, devenind un actor foarte implicat in ceea ce priveste numirile din justitie. Traian Basescu a emis peste 4200 de decrete de schimbari de procurori si judecatori, cu o medie de 50 de decrete pe luna! Cu aceste schimbari, Traian Basescu devine direct asociat cu performanta acestui sistem de justitie din ultimii ani.

10/7/2012

Octombrie 2012

Raport de analiza si monitorizare realizat de

Departamentul de Analize si Politici al Fundatiei Multimedia

© 2012 Fundatia Multimedia

Raportul poate fi consultat gratuit pe site-ul

www.infopolitic.ro

Analiza de fata cuprinde o comparatie a activitatii formale prezidentiale, cuantificata in decrete emise de catre cei trei sefi de stat alesi si de catre presedintele interimar, in perioada 1997-2012 (ceea ce acopera un mandat al presedintelui Emil Constantinescu, un mandat al presedintelui Ion Iliescu, precum si mandatele presedintelui Traian Basescu).

Plecand de la premisa ca atat activitatea politica, cat si cea administrativ-institutionala confera consistenta mandatului prezidential, fiecare presedinte beneficiaza de un "portret statistic" compus din: **medii lunare ale decretelor**, pe subiecte; **numar decrete**, pe subiecte; **tipul actelor emise**. Analiza comparata scoate in evidenta astfel de aspecte, putand astfel contura noi ipoteze si directii de cercetare.

Cititorul va descoperi in acest raport si o detaliere a activitatii prezidentiale, prin prisma decretelor emise in domeniul Justitiei, mai exact, in vederea schimbarii de procurori/judecatori. Este capitolul la care avem cele mai spectaculoase evolutii, cifrele cele mai interesante din ultimii ani. Analiza comparata a scos la iveala faptul ca Justitia este un domeniu important, atributiile prezidentiale permitand titularului o interventie consistenta pe zona de resurse umane.

Pe fondul convulsiilor publice generate de suspendarea Presedintelui, a reaparut in spatiul public discutia despre independenta justitiei. Presedintele Basescu a sustinut din nou ideea ca Justitia a devenit independenta si este pusa la adpost de influenta politicului. Acest studiu arata ca, dimpotriva, in ultimii ani, implicarea politica in schimbarile din justitie este mai mare ca oricand. Apetenta majora a Presedintelui Traian Basescu pentru schimbarea de magistrati contrasteaza insa cu discursul sau public, in care se sugereaza contrariul.

Analiza surprinde si modul institutional de comportament al lui Crin Antonescu, pentru perioada in care acesta a fost presedinte interimar (iulie-august), perioada in care institutia prezidentiala a revenit la un model similar de functionare cu cel de dinainte de Traian Basescu. Avem, asadar, si primele exemple concrete a ceea ce ar putea sa fie „modelul de presedinte” al lui Crin Antonescu.

Independenta justitiei este, din pacate, un deziderat la care societatea romaneasca nu a ajuns inca. Spre deosebire de alte valori democratice care, mai mult sau mai putin, au fost asumate in ultimii 20 de ani in Romania (precum libertatea de expresie, dreptul de vot, alternanta democratica la putere, economia de piata, libertatea de miscare sau de asociere etc), acest deziderat – independenta justitiei – este cel fata de care suntem cel mai departe in momentul actual.

Din nefericire, insa, acest subiect a devenit, prin includerea sa in discursul politic, parte explicita a vietii politice din Romania, precum si ca tema de campanie electorala. Si nu in sensul asigurarii independentei justitiei, ci in sens contrar – anume, al folosirii controlului asupra justitiei pentru a se distruge adversarii politici. Fapt care ne confirma, pe fond, cat de departe este societatea romaneasca de asigurarea unei justitii independente.

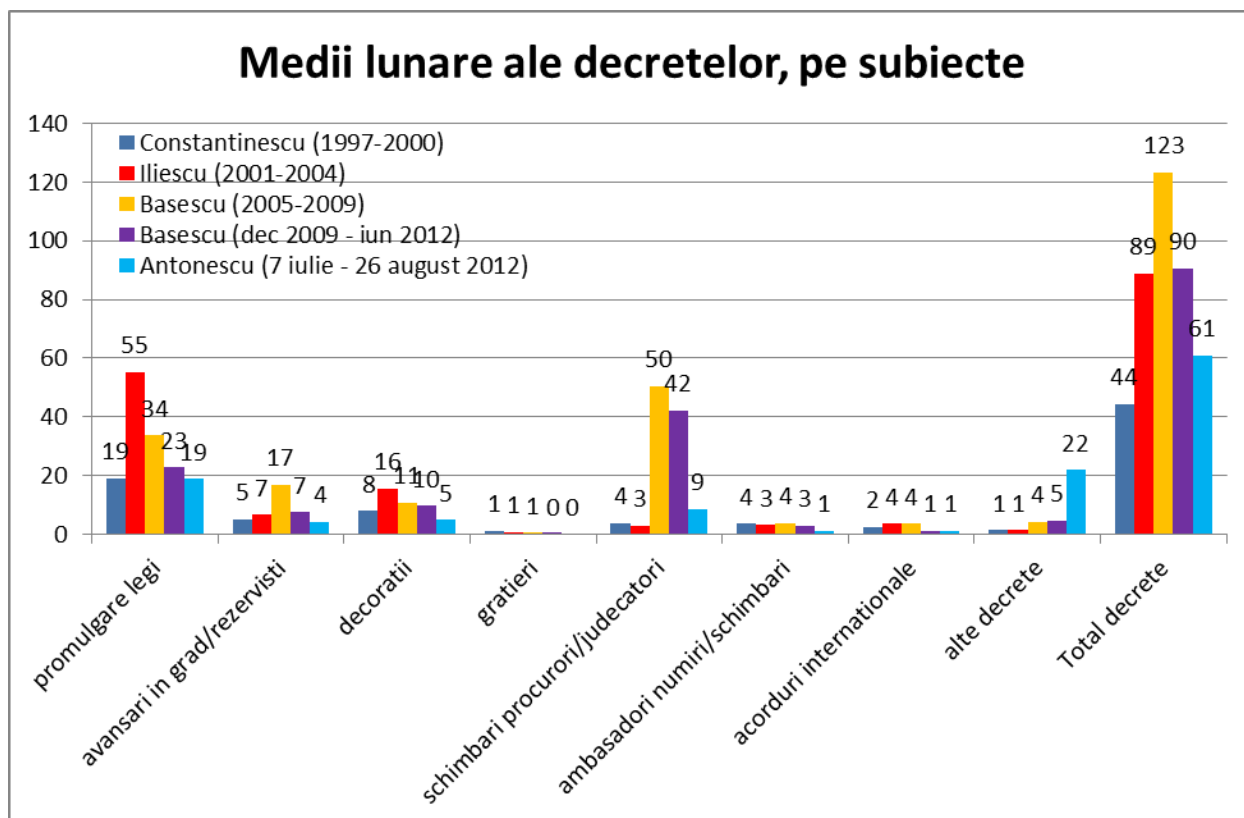
CONCLUZIILE NOASTRE RELEVA CA TRAIAN BASESCU A FOST IN PRIMUL MANDAT SI ESTE SI IN CEL DE-AL DOILEA UN PRESEDINTE EXTREM DE ACTIV, DEPASIND CU MULT NUMARUL DE DECRETE EMISE DE PRIMII DOI SEFI DE STAT LA UN LOC.

Domeniul in care acesta a emis cele mai multe decrete, cu mult peste toti ceilalti sefi de stat alesi sau interimari este cel al Justitiei, mai exact numirea sau revocarea procurorilor/judecatorilor.

Intervalul de timp cu frecvente mai mari ale decretelor de schimbare a cadrelor din Justitie corespunde unor guverne pe care Traian Basescu le-a controlat: Guvernul Boc (cu UDMR si UNPR), Guvernul Ungureanu.

CELE DOUA MANDATE ALE LUI TRAIAN BASESCU SE DISTING FATA DE CELE ANTERIOARE (Ion Iliescu si Emil Constantinescu) in privinta mediei lunare a decretelor

emise. In primul mandat (2004-2009), Traian Basescu are o medie lunara mai mare decat Emil Constantinescu si Ion Iliescu. Cele 123 de decrete prezidentiale/luna, aferente mandatului 2004-2009, inseamna mai mult decat dublul decretelor semnate intr-o luna de Emil Constantinescu. Situatia nu este cu mult diferita in cel de-al doilea mandat al lui Traian Basescu, dar deja aici vorbim de o medie comparabila cu cea a lui Ion Iliescu.

IN CEEA CE PRIVESTE DOMENIUL EMITERII DECRETELOR, SE REMARCA "SCHIMBAREA PROCURORILOR/JUDECATORILOR", CONTEXT IN CARE TRAIAN BASESCU CONDUCE IN MOD DETASAT. Astfel, atat in primul, cat si in al doilea mandat, acesta a schimbat lunar cu

mult mai multi procurori si judecatori decat Ion Iliescu si Emil Constantinescu la un loc. Spre exemplu, in primul mandat de presedinte, Traian Basescu a emis 50 de decrete lunar vizand schimbarea de cadre in domeniul Justitiei, in timp ce Ion Iliescu a emis 3 si Emil Constantinescu 4!. Apetenta lui Traian Basescu pentru schimbarea judecatorilor si procurorilor se mentine si in cel de-al doilea mandat, amprenta sa asupra resursei umane din Justitie fiind evidenta.

COMENTARIU – La fel ca in precedentele studii, constatam cat de mult a schimbat „legea Macovei” comportamentul prezidential. Ne referim la legea adoptata in 2005, care permite o abordare politica a numirilor in sistemul de justitie - nominalizari facute de ministrul politic, avizate de CSM si aprobate de Presedinte. Traian Basescu a profitat la maximum de aceasta „facilitate” (pe fondul unei dominatii indiscutabile asupra Cabinetului) si a ajuns sa emita peste 4200 de decrete in aceasta privinta in ultimii 8 ani. Spre deosebire, presedintele Iliescu a emis doar 137 de mandate de acest fel (e drept, intr-un singur mandat analizat).

SITUATIA ESTE ASEMANATOARE, DAR LA O SCARA MAI MICA, SI IN PRIVINTA “AVANSARILOR IN GRAD/TRECERI IN REZERVA”. Domeniul este important deoarece ofera presedintelui un instrument de fidelizare a cadrelor militare. Astfel, cu o medie de 17 decrete/luna in primul mandat, Traian Basescu ii depaseste net atat pe Emil Constantinescu, cat si pe Ion Iliescu. Media decretelor in acest domeniu se mentine ridicata si in al doilea mandat, fiind din nou peste ceilalti doi presedinti.

CRIN ANTONESCU. MIC STUDIU DE CAZ

Pentru ca imaginea sa fie completa, dar si mai complexa, am introdus in ecuatie un element suplimentar: mandatul de presedinte interimar exercitat de Crin Antonescu. Este vorba despre un mandat de 51 de zile, un mandat scurt, ce s-a derulat intr-un context politic agitat.

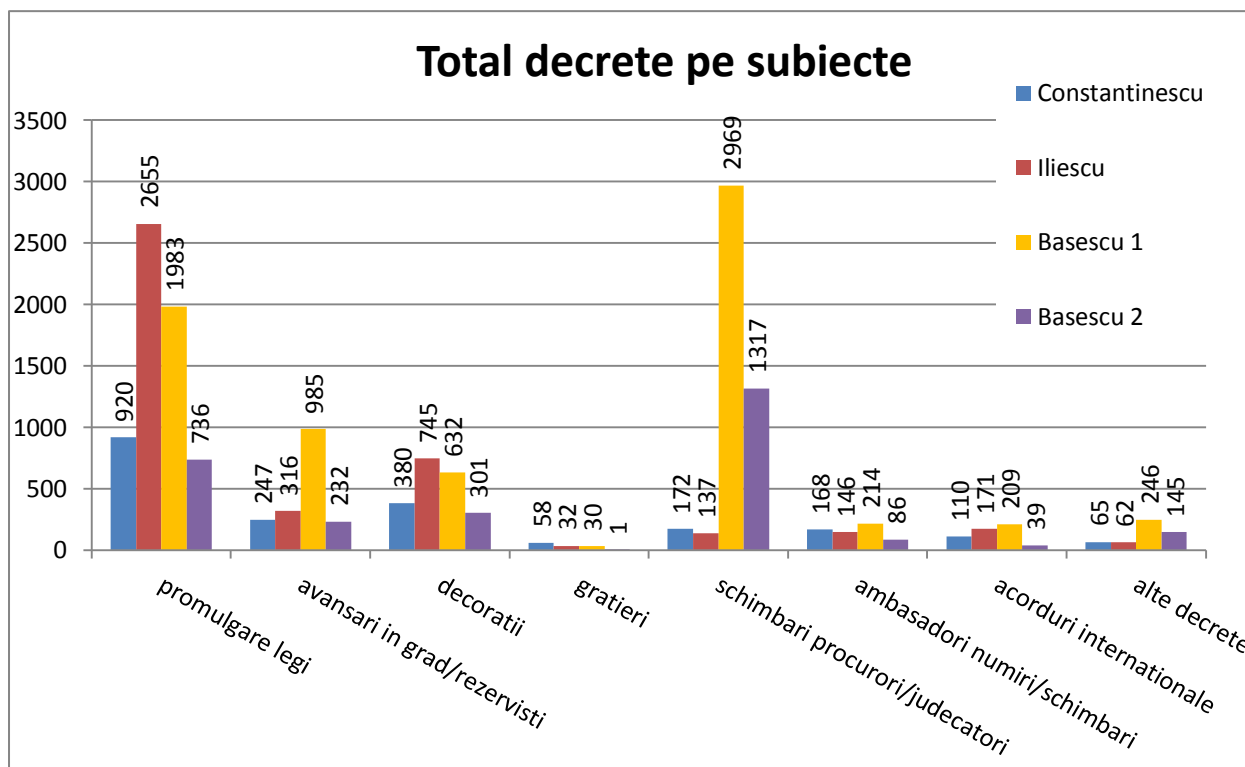
Atrage atentia **MEDIA LUNARA MAI MARE A DECRETELOR EMISE, IN COMPARATIE CU EMIL CONSTANTINESCU**, dar si ritmul ceva mai scazut decat al presedintelui Iliescu. Intr-un fel, „modelul Antonescu” este unul standard, mai ales daca ne uitam la media lunara pe tipuri de acte – sigur, daca definim drept model standard media presedintilor cu exceptia lui Traian Basescu. Din acest punct de vedere, mandatul interimar nu iese din logica unui complet, lucru firesc si de bun augur pentru sistemul institutional romanesc. O cota „normala” prin raportare la media lunara demonstreaza ca activitatea institutiilor continua la acelasi ritm indiferent de fluctuatiile politice si de statutul titularului functiei prezidentiale.

O categorie la care Crin Antonescu are o medie lunara mult superioara celorlalti presedinti este „alte decrete”. Practic, la acest capitol, presedintele interimar ii depaseste pe toti ceilalti sefi de stat la un loc. Este insa un efect de moment, pentru ca vorbim de decrete emise normal, la inceputul unui mandat functional, in care sunt eliberate din functie persoanele apropiate fostului presedinte si numiti in functie noii consilieri. Un astfel de varf exista si la analiza primei luni de activitate prezidentiala a lui Ion Iliescu, Emil Constantinescu sau Traian Basescu.

MANDATUL LUI CRIN ANTONESCU, PE SCURT:

- **Numar mediu de decrete – cca 50 de decrete pe luna**, mai mult decat Emil Constantinescu si mai putin decat Ion Iliescu (e drept, mandatul lui Ion Iliescu a fost dominat de o eferescenta legislativa, fiind perioada de preaderare in care Romania adopta legislatia europeana; de aici, media ridicata de decrete privind promulgarea de legi; fara acestea, media lunara a lui Ion Iliescu este undeva intr-o zona relativ comparabila cu cea a lui Emil Constantinescu)
- **Lipseste excesul de decrete din zona numirilor din justitie**. Intr-un fel, se revine la situatia de dinainte de Traian Basescu, cand presedintele nu era un actor extrem de activ la acest capitol
- **Abordare discreta in ce priveste avansarile** (medie lunara de 4 decrete) si in ce priveste decoratiile (medie lunara de 5 decrete).
- **Nu s-a inregistrat nici o gratiere** in perioada analizata

BASESCU – „JUCATOR” IN JUSTITIE

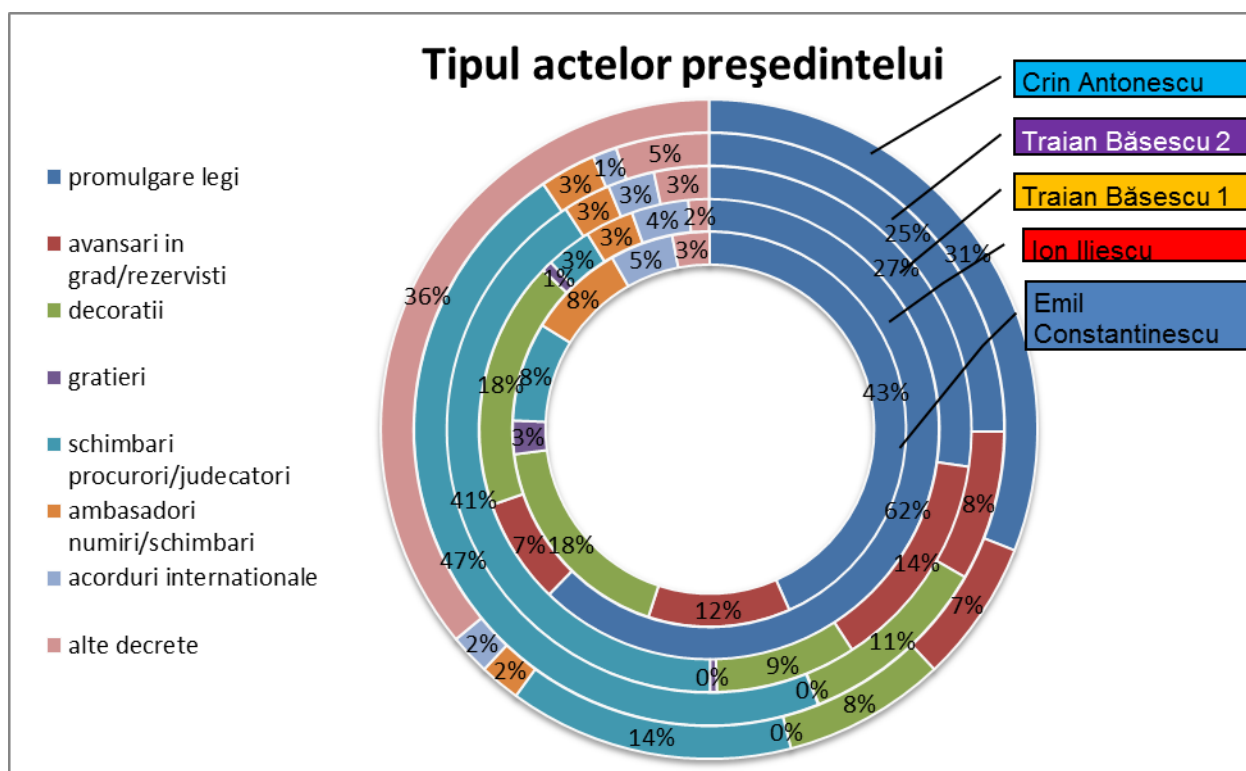
Revenind la analiza tuturor presedintilor, ca numar total de decrete, Traian Basescu a dat consistenta expresiei de „Presedinte/jucator”. **TRAIAN BASESCU A SEMNAT UN NUMAR TOTAL DE 10.125 DECRETE, APROAPE DUBLU FATA DE CEI DOI FOSTI PRESEDINTI.** Cele mai multe decrete prezidentiale semnate de Traian Basescu atat in primul, cat si in al doilea mandat vizeaza schimbarea de judecatori si/sau procurori.

- Numai in primul mandat, acesta a emis de aproape 10 ori mai multe decrete decat Emil Constantinescu si Ion Iliescu la un loc.
- La jumatatea celui de al doilea mandat, Traian Basescu a semnat de 10 ori mai multe decrete decat a emis Emil Constantinescu in patru ani!
- Cu aproape 3.000 de astfel de acte semnate in perioada 2004-2009 si alte 1.317 emise in prima jumatate al celui de al doilea mandat, actualul sef al statului a manifestat in mod clar un interes pentru domeniul Justitiei.

Daca in cazul lui Ion Iliescu, dar si a lui Emil Constantinescu, cele mai multe decrete emise vizeaza promulgarea legilor, in cel al lui Traian Basescu schimbarea procurorilor si/sau judecatorilor reprezinta de departe principala preocupare.

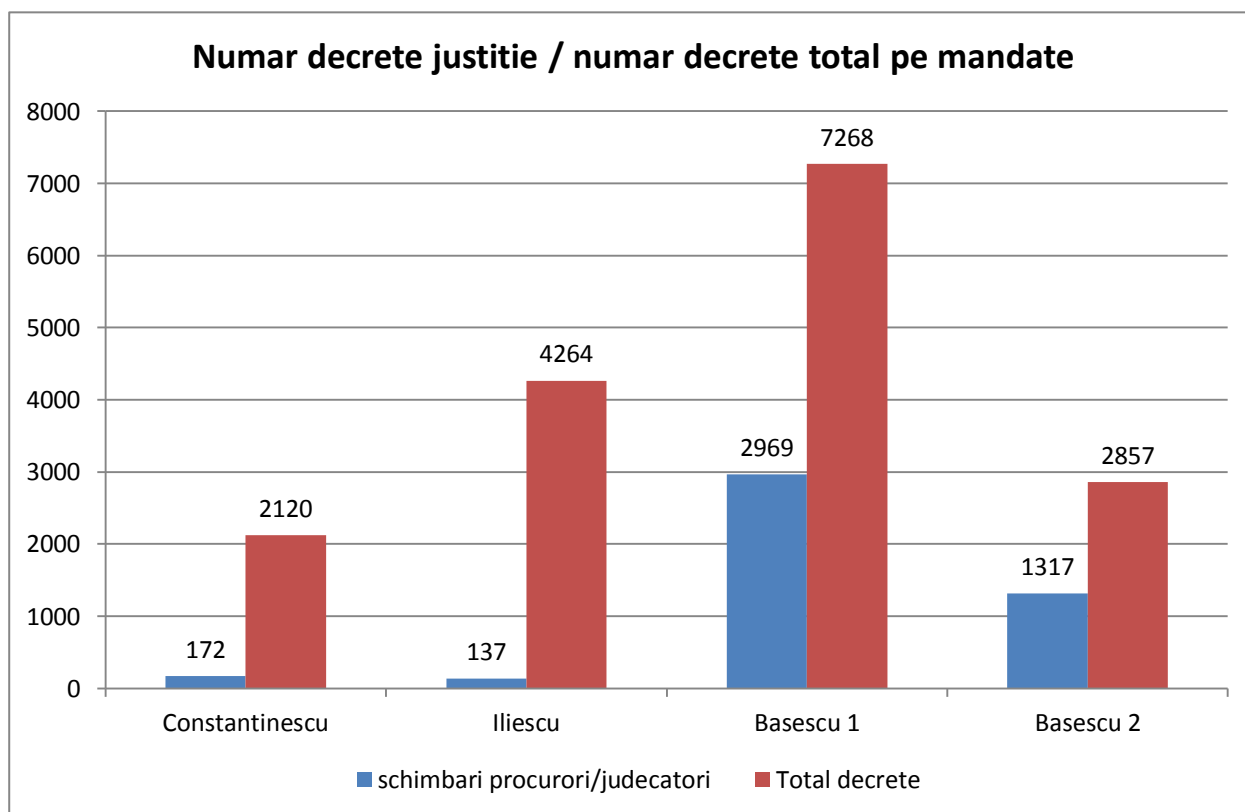
- **PRACTIC, PESTE 40% DIN DECRETELE EMISE IN PRIMUL, DAR SI IN AL DOILEA MANDAT VIZEAZA SCHIMBAREA OAMENILOR IN JUSTITIE.**
- La distanta mare se afla decretele de promulgare a legilor (27% in primul mandat si 26% in al doilea), de avansare in grad si/sau trece in rezerva (14% in primul mandat si 8% in al doilea) si cele privind acordarea de decoratii (9% in primul mandat si 11% in al doilea).

Pentru comparatie, **68% DINTRE DECRETELE EMISE DE ION ILIESCU VIZEAZA PROMULGAREA LEGILOR**, 13% - acordarea de decoratii si 7% - avansarea in grad/trecerea in rezerva. Ierarhia decretelor emise, pe domenii, este similara si in ceea ce priveste mandatul lui Emil Constantinescu. Doar 2% din decretele semnate de Ion Iliescu si 8% a celor semnate de Emil Constantinescu se refera la schimbarea procurorilor si/sau a judecatorilor.

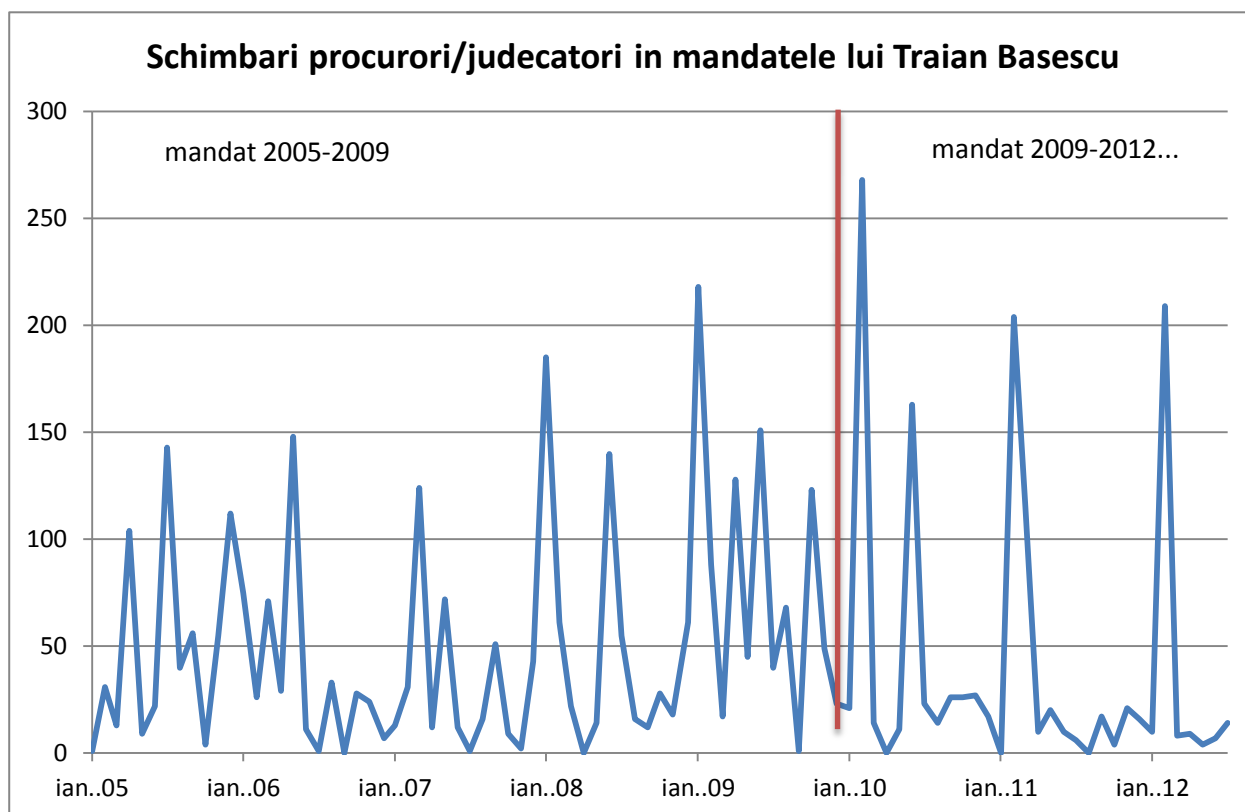
Introducerea in ecuatie a mandatului interimar al lui Crin Antonescu nu schimba imaginea generala a activitatii sefilor de stat in functie de tipul actelor emise. Din punct de vedere statistic, decretele semnate de Crin Antonescu se afla in media celorlalti presedinti, in cvasi-totalitatea domeniilor.

DETALII DESPRE JUSTITIE

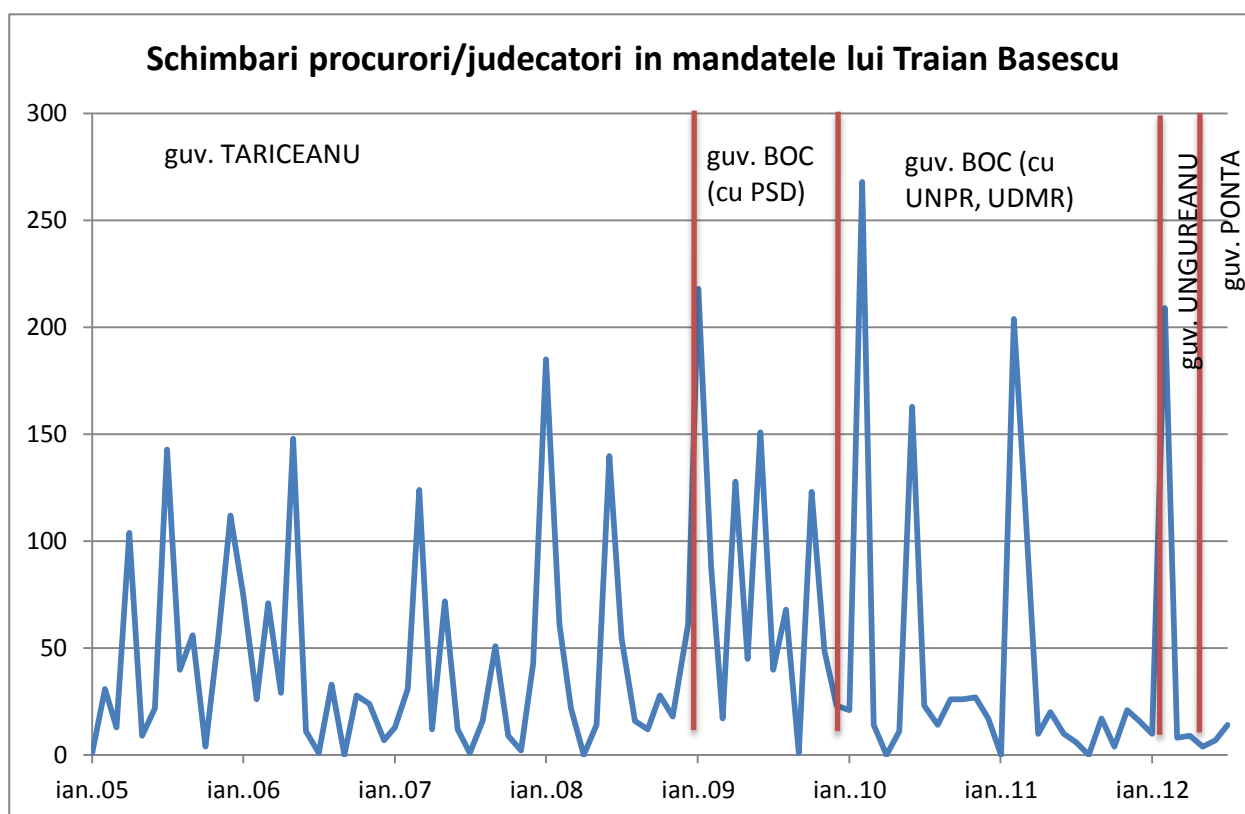
De la preluarea mandatului în 2004, **PRESEDINTELE ÎN FUNCȚIE, TRAIAN BASESCU, A SCHIMBAT SAU NUMIT 4.286 DE PROCURORI ȘI JUDECATORI, DINTRE CARE APROAPE 3.000 AU FOST ÎN PRIMUL MANDAT**. Numarul de schimbări efectuate este extrem de mare având în vedere că foștii președinți ai României, Emil Constantinescu și Ion Iliescu, au schimbat împreună 309 procurori și judecatori.

De remarcat este și faptul că, doar în primul mandat, Traian Basescu a semnat mai multe decrete de schimbare a judecătorilor și/sau procurorilor decât numărul total de decrete emise în tot mandatul de Emil Constantinescu. De asemenea, Traian Basescu a avut în primul și în al doilea mandat la un loc mai multe decrete vizând schimbarea de personal din Justiție decât toate decretele emise de Ion Iliescu.

În pofida constanței cu care se produce, **SCHIMBAREA PROCURORILOR ȘI/SAU JUDECATORILOR ÎN MANDATELE LUI TRAIAN BASESCU NU PARE A FI UN PROCES CE SE DESFĂȘOARĂ CU REGULARITATE**. Evoluția în timp a acestor decrete nu descrie o parabolă, ci are puncte relativ bruste de creștere și scădere. Vârfurile acestui tip de evoluție se înregistrează spre finalul primului mandat și imediat după câștigarea celui de al doilea. Practic, la începutul anului 2010, într-un context politic favorabil, Traian Basescu atinge un maxim al decretelor prezidențiale emise în domeniul resursei umane din Justiție.

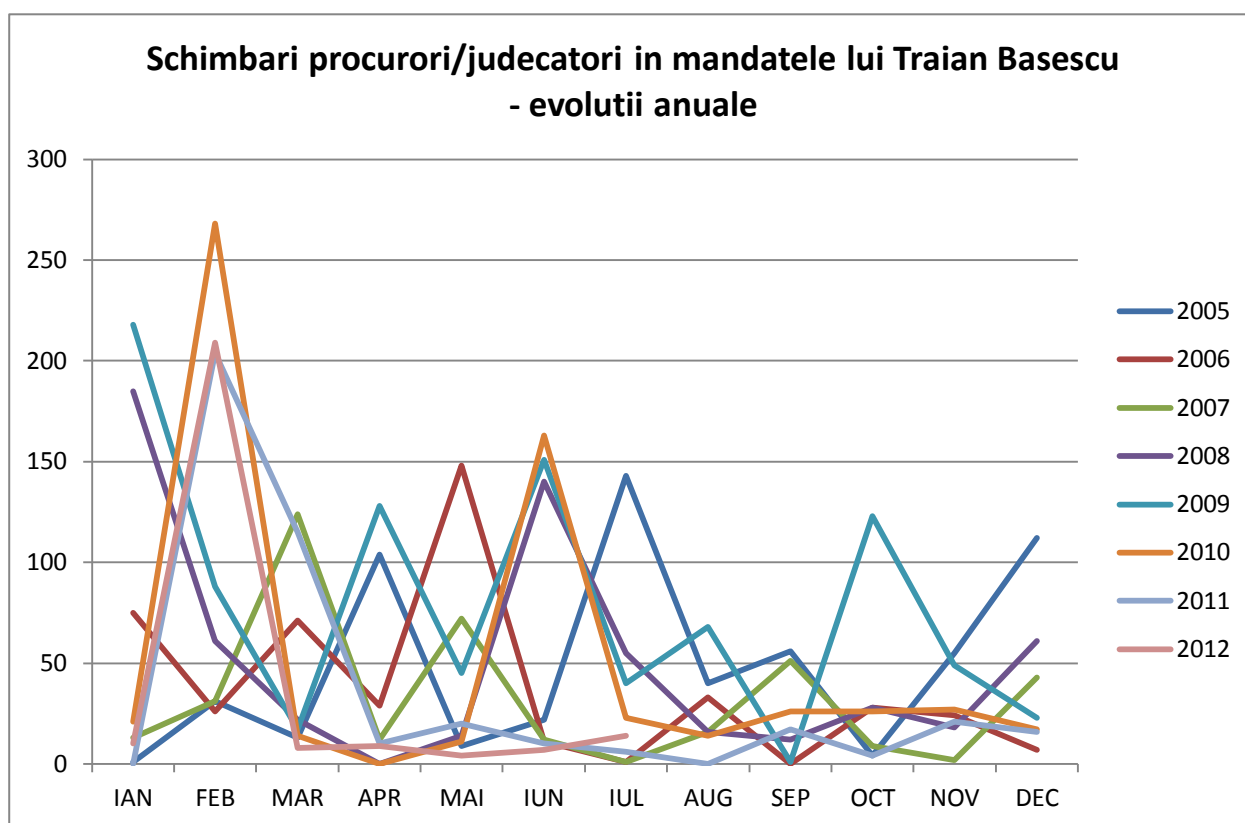
Un element de constantă în acest proces cu creșteri și scăderi bruste se poate observa pe axa temporală. Astfel, **SCHIMBAREA DE PROCURORI/JUDECATORI ÎNREGISTREAZĂ CREȘTERI CANTITATIVE ÎN SPECIAL LA ÎNCEPUT DE AN**.

Deși este o caracteristică constantă a mandatelor lui Traian Basescu, apetenta acestuia de a schimba procurori și/sau judecatori este ceva mai mare în cel de-al doilea mandat. Intervalul de timp cu frecvențe mai mari ale decretelor de schimbare a cadrelor din Justiție corespunde unor guverne pe care Traian Basescu le-a controlat: Guvernul Boc (cu UDMR și UNPR), Guvernul Ungureanu.

Cert este că analiza pe intervale de timp a decretelor privind schimbarea de procurori/judecatori scoate în evidență câteva puncte maxime ce poate ridica ipoteza unor demersuri prezidențiale calculate.

De asemenea, urmărind frecvența decretelor prezidențiale se poate observa că **MOMENTELE CELE MAI CONSISTENTE SUNT CELE CARE ÎNSOTESC SAU URMEAZĂ SCHIMBĂRII DE GUVERN. O SINGURĂ EXCEPȚIE – DUPĂ NUMIREA GUVERNULUI PONTA, NU A MAI URMAT O CREȘTERE A NUMARULUI DE DECRETE DE NUMIRI SAU SCHIMBĂRI DE MAGISTRATI, CI DIMPOTRIVĂ.** O altă observație - intensitatea emiterii decretelor privindu-i pe magistrați crește în ultimii ani de monitorizare, suprapunându-se din acest punct de vedere cu o serie de evenimente politice ce au marcat societatea.

Evolutiile anuale ale decretelor emise de Traian Basescu vizand schimbarea de procurori si/sau judecatori confirma faptul ca primul trimestru al anului este cel mai prolific. Pentru acest interval de timp, **ANUL 2010 INREGISTREAZA CEL MAI MARE VARF**, urmat in **CLASAMENT DE ANUL 2009 SI DE 2012**.

Din punct de vedere al frecventei, schimbarile de personal in Justitie sunt in mod evident mai numeroase in ultimii 2-3 ani. Ele insa nu au presupus si transformari de factura institutionala. Prin amploarea lor ele pot insa imprima o anumita dinamica sistemului, fara insa a echivala cu o reformare a acestuia.

CONCLUZIE DESPRE INDEPENDENTA JUSTITIEI

Avand in vedere statutul de „presedinte-jucator”, pe care Traian Basescu si l-a asumat, este clar ca „jocul” acestuia s-a derulat deopotriva in plan politic si formal-administrativ. Facand abstractie de promulgarea legilor – dimensiune a activitatii prezidentiale conditionata de intensitatea procesului de legiferare – **DOMENIUL PE CARE ANALIZA COMPARATA IL SCOATE IN EVIDENTA ESTE CEL AL „SCHIMBARII DE PROCURORI/JUDECATORI”**. Apetenta lui Traian Basescu pentru aceasta zona o depaseste cu mult pe cea a celorlalti presedinti, revocarea si numirea de procurori/judecatori fiind elementul distinctiv al mandatelor sale. Desi intensitatea acestor numiri este variabila, crescand la inceput de an calendaristic, la finalul primului mandat si la debutul celui de-al doilea, **PREOCUPAREA PENTRU RESURSA UMANA DIN JUSTITIE ESTE EVIDENTA**.

Tema Justitiei si a independentei sale este una de maxim interes pentru opinia publica in prezent, mai ales dupa scandalul politic generat de suspendarea presedintelui in vara acestui an. Cu acest prilej, Traian Basescu a spus constant ca miza suspendarii sale este preluarea controlului politic asupra justitiei de catre noua putere si distrugerea independentei justitiei.

Prin prisma acestor cifre, incontestabile, apar mai multe intrebari care au ca element central tocmai influenta Presedintelui (ca institutie) asupra Justitiei. Apar mai multe intrebari, foarte directe, cu privire la semnificatia si efectele acestor numiri:

- **Schimbarea de personal a fost insotita si de o schimbare sistemica?** A devenit Justitia mai independenta fata de politic, sau schimbarile reflecta doar o schimbare de resurse umane, noile numiri reprezentand magistrati mai apropiati de tabara prezidentiala?
- **A devenit Justitia mai performanta in ochii romanilor in ultimii ani, ca urmare a acestor schimbari?** Sondajele arata ca nu (increderea in justitie ramanand la nivele foarte scazute), la fel si rapoarte internationale precum Transparency International. Populatia nu percepe evolutia justitiei ca fiind una semnificativ pozitiva, chiar dimpotriva.
- **A devenit Justitia mai performanta in ochii oficialilor europeni?** Rapoartele MCV nu surprind in mod clar o imbunatatire semnificativa la nivelul de fond al functionarii

justitiei in Romania, in urma acestor schimbari. Statistic vorbind, cele mai multe critici externe aduse Romaniei se refera la probleme din interiorul justitiei.

- **Isi asuma Traian Basescu, prin aceasta implicare, o responsabilitate majora pentru modul in care functioneaza Justitia in Romania?** Vazand cifrele si implicarea sa directa in schimbarile de magistrati, in mod normal responsabilitatea este evidenta. Vazand insa declaratiile presedintelui, care clameaza lipsa totala a influentei politicului asupra justitiei in Romania, credem mai degraba ca nu. Numarul de schimbari este atat de mare, incat acum putem vorbi de un sistem de justitie in care oamenii numiti de Traian Basescu si-au pus amprenta cu privire la functionarea sistemului de justitie, intr-un sens sau altul.

SPECIAL – CE ABORDARI AU EXISTAT IN ROMANIA CU PRIVIRE LA INDEPENDENTA JUSTITIEI?

In realitate, avem doua abordari total diferite cu privire la atingerea acestui deziderat: „retragerea totala a politicului din decizii” si „reformarea prin politizare si mai puternica”.

(1) Prima, este cea care parea a se contura pe parcursul anului 2004, cand, la solicitarea institutiilor europene, Parlamentul a impus mai multe puteri CSM si a luat dreptul ministrului justitiei de a nominaliza propuneri pentru procurori si judecatori. Aceasta directie presupunea eliminarea politicianilor din acest proces, pentru ca el sa fie gestionat doar de catre structurile justitiei (CSM fiind una dintre ele).

(2) Aceasta abordare a fost insa blocata de cea de-a doua, total diferita, de sens contrar, initiata de ministrul Monica Macovei si de presedintele Traian Basescu, in 2005, dupa preluarea puterii. Atunci, s-a adoptat o lege¹, prin care ministrul a recapatat puteri in acest domeniu al numirilor din justitie. Argumentarea, sustinuta si in presa vremii, era aceea ca nu doar ca nu e bine sa retragem politicul din justitie, dar e nevoie dimpotriva de o asumare si mai mare a unui rol director al politicului care va reforma sistemul de justitie, il va

¹ Conform Legii 247/2005, prin care a fost modificata Legea 303/2004, privind statutul judecatorilor si procurorilor, numirea procurorului general al Romaniei, a procurorului-sef al DNA, a adjunctilor celor doi, precum si a sefilor de sectie din cele doua unitati de Parchet este facuta de presedintele Romaniei la propunerea ministrului Justitiei, cu avizul consultativ al Consiliului Superior al Magistraturii.

curata si il va lasa apoi sa fie independent. Aceasta abordare sugera ca este nevoie de o politizare initiala cat mai puternica, pentru obtinerea controlului total – necesar reformarii totale a sistemului. Efectul acestei abordari este deja cunoscut – perceptia publica asupra reformelor nu s-a imbunatatit (dimpotriva, daca urmarim rapoartele Transparency International), iar performanta publica a sistemului de justitie nu este extraordinara (rapoartele MCV si semnalele europene indica inca foarte multe lucruri de facut la acest capitol). Singurul efect major al acestei directii de „reformare prin politizare” a fost acela al introducerii temei justitiei in temele de campanie si lupta politica. Justitia a devenit instrument de campanie – iar candidatii au inceput sa promita, in afara de proiecte de guvernare si de constructie, si adevarate cruciade de purificare politica prin epurarea adversarilor pe calea justitiei.

Ce fel de concluzii se pot extrage cu privire la independenta reala a Justitiei in Romania?

Dincolo de fondul acestor schimbari din sistem, poate cel mai relevant lucru pe care acest studiu il scoate in evidenta este asumarea clara a rolului institutiilor care, conform legii, au atributii in acest domeniu.

Altfel spus, cifrele arata ca Presedintele Romaniei este un personaj politic extrem de activ in acest domeniu, si are o responsabilitate majora cu privire la modul in care s-au realizat schimbari in Justitie in ultimii ani. **ACEST LUCRU ESTE PERMIS DE LEGE, ESTE ACCEPTAT**

DE SISTEM, DAR NU ESTE RECUNOSCUT PUBLIC DE PRESEDINTELE IN FUNCTIE.

Diferenta majora dintre discurs (asigurarea unei independente totale a justitiei) si actiune (implicare politica importanta in schimbarile care au avut loc sistemic in ultimii 8 ani in Justitie) este evidenta. Iar spatiul public romanesc ar avea mult de castigat, inclusiv la nivel de integritate, daca acest dublu limbaj ar fi depasit.

Cum? Nu sugeram renuntarea de catre presedinte la exercitarea atributiei legale de a participa la schimbarile din justitie – legea este clara si permite Presedintelui acest rol, ci abandonarea discursului care prezinta o realitate falsa – anume aceea ca Justitia este, in prezent, la adapost de ingerinta politicianilor.

Principalul beneficiar al justitiei, cetateanul, nu crede in independenta justitiei. Principala concluzie pe care o remarcam este aceea ca publicul romanesc are in continuare perceptia de partizanat politic in justitie. De altfel, toata aceasta discutie despre independenta justitiei este falsa in sine, fapt consemnat pe toate planurile:

- **INSTITUTIONAL – JUSTITIA NU E INDEPENDENTA DE POLITIC.** Studiul acesta arata ca exista o dinamica institutionala, a actelor politice, care presupun ingerinte politice si influenta politica directa (pe filiera numirilor din sistem).
- **PUBLIC – PERCEPTIA GENERALA ESTE ACEEA A LIPSEI INDEPENDENTEI JUSTITIEI.** Acest lucru este evident si in studiile sociologice, precum si in abordarile pe care le au jurnalistii fata de aceasta tema. Toti jurnalistii – atat cei care il acuza pe presedintele actual de influentare malefica asupra justitiei, cat si cei care il apara pe presedinte si care cer (sau au cerut in trecut) un rol activ al presedintelui in acest domeniu. Singura persoana care, public, in declaratii, sustine constant ca Justitia romana este independenta este chiar presedintele Traian Basescu, adica cel care, conform studiului nostru, este cel mai direct implicat in deciziile din justitie dintre toti presedintii de pana acum.

INDEPENDENTA JUSTITIEI ESTE, DIN PACATE, UN DEZIDERAT LA CARE SOCIETATEA ROMANEASCA NU A AJUNS INCA. Spre deosebire de alte valori democratice care, mai mult sau mai putin, au fost asumate in ultimii 20 de ani in Romania (precum libertatea de expresie, dreptul de vot, alternanta democratica la putere, economia de piata, libertatea de miscare sau de asociere etc), acest deziderat – independenta justitiei – este cel fata de care suntem cel mai departe in momentul actual.

DIN NEFERICIRE, INSA, ACEST SUBIECT A DEVENIT, PRIN INCLUDEREA SA IN DISCURSUL POLITIC, PARTE EXPLICITA A VIETII POLITICE DIN ROMANIA, PRECUM SI CA TEMA DE CAMPANIE ELECTORALA. Si nu in sensul asigurarii independentei justitiei, ci in sens contrar – anume, al folosirii controlului asupra justitiei pentru a se distruge adversarii politici. Fapt care ne confirma, pe fond, cat de departe este societatea romaneasca de asigurarea unei justitii independente.